

Znak: DSOZ.401.2029.2019
2021.277843.MEM

Warszawa, 21.09.2021

**Pan
Adam Niedzielski
Minister Zdrowia**

**Sprawozdanie z realizacji programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci
onkologicznej od 2019 roku do I półrocza 2021 roku**

Szanowny Panie Ministrze,

na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia¹ od lutego 2019 roku, Narodowy Fundusz Zdrowia realizuje program pilotażowy opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej, na terenie województwa dolnośląskiego i świętokrzyskiego. Od grudnia 2019 roku, zgodnie z rozporządzeniem zmieniającym² Ministra Zdrowia, pilotaż objął także województwo podlaskie i pomorskie. Uniwersyteckie Centrum Kliniczne w Gdańsku - jako Wojewódzki Ośrodek Koordynujący, działający na terenie województwa pomorskiego, przystąpił do programu od 1 kwietnia 2020 r.

Na podstawie danych przekazanych z Wojewódzkich Ośrodków Koordynujących w poszczególnych województwach oraz Oddziałów Wojewódzkich NFZ za okres od 1 lutego 2019 r. do 30 czerwca 2021 r. wynika, że:

- 1) W związku z brakiem sprawozdawczości z okresu przed realizacją pilotażu w obszarach organizacji, jakości i efektów opieki onkologicznej, w zakresie danych zgodnych z rozporządzeniem MZ, nie jest możliwa ocena skuteczności programu;

¹ Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej z dnia 13 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2423 ze zm.)

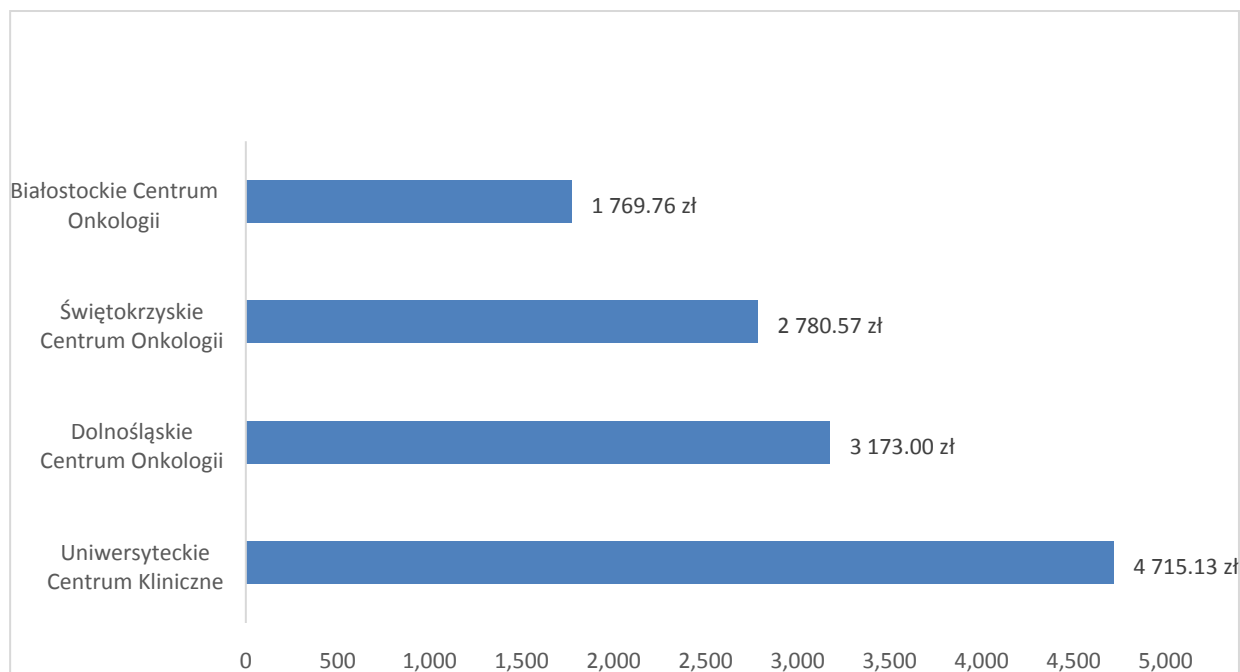
² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 października 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie program pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1902)

- 2) Pomimo obecnej sytuacji epidemicznej, diagnostyka i leczenie pacjentów onkologicznych w ramach sieci onkologicznej, odbywała się bez zakłóceń, w możliwie jak najkrótszych terminach, we wszystkich województwach realizujących przedmiotowy pilotaż;
- 3) Zgodnie z cotygodniowymi raportami, dotyczącymi ilości wyrażonych zgód pacjentów, przekazywanych przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące do Centrali Narodowego Funduszu Zdrowia stwierdza się, że do pilotażu zostało włączonych 20 589 świadczeniobiorców, co stanowi wzrost o ok. 96% w stosunku do zaplanowanej liczby pacjentów tj. 10 500 osób, z rozpoznaniem nowotworu złośliwego wg klasyfikacji ICD-10: C18-C20, C34, C50, C56, C61, D05 i C78.0. Zwiększenie planowanej liczby pacjentów w pilotażu, wskazuje na pilną potrzebę wprowadzania nowych rozwiązań usprawniających opiekę onkologiczną, która wpłynie na jakość i skuteczność leczenia;
- 4) Łącznie na realizację programu pilotażowego od początku jego trwania wydano 214,22 mln zł (w tym, 40,56 mln zł stanowi koszt, wynikający z zastosowania współczynników korygujących, określonych w § 11 ust 3 rozporządzenia). Poniesiona kwota 40,56 mln zł stanowi 84,5% udziału kwoty całkowitych kosztów pilotażu oszacowanych na 48 mln zł;
- 5) Sumaryczna wartość rozliczonych świadczeń opieki zdrowotnej, które zostały udzielone pacjentom w ramach pilotażu od początku jego trwania wyniosła w poszczególnych województwach następująco (stan na 21 lipca 2021 r.):
 - dolnośląskim – 119 950 364,80 zł,
 - świętokrzyskim – 48 255 252,79 zł,
 - pomorskim – 31 586 053,29 (od 1 kwietnia 2020 r.)
 - podlaskim - 14 428 864,02 zł.

W tym, wartość świadczeń wynikająca z zastosowania współczynników korygujących, o których mowa w §11 ust. 3 rozporządzenia, kształtowała się odpowiednio w województwie:

- dolnośląskim – 22 127 616,65 zł,
 - świętokrzyskim – 9 741 118,22 zł,
 - pomorskim – 6 251 249,59 (od 1 kwietnia 2020 r.)
 - podlaskim – 2 437 241,43 zł.
- 6) Średni dodatkowy koszt udziału pacjenta w programie pilotażowym opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej w podziale na Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące kształtuje się następująco:

Rys.1

źródło: dane sprawozdawane przez oddziały wojewódzkie NFZ wg stanu na 21.07.2021 r.

- 7) Realizacja wielodyscyplinarnych zespołów terapeutycznych dla świadczeniobiorców objętych pilotażem jest zapewniona przez wszystkie ośrodki realizujące opiekę onkologiczną w ramach programu³. Analiza danych wskazuje, że średnia liczba zwołanych wielodyscyplinarnych zespołów terapeutycznych na jednego pacjenta ośrodka wynosi 1, czyli tyle samo co podczas leczenia w ramach DILO.

Zgodnie z założeniami pilotażu organizacją wielodyscyplinarnych zespołów terapeutycznych dla pacjentów zajmują się wojewódzkie ośrodki koordynujące oraz ośrodki współpracujące II poziomu, natomiast zapewnieniem świadczeniobiorcy takich zespołów – ośrodki współpracujące I poziomu.

Należy zaznaczyć, że na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia⁴ świadczeniodawca udzielający świadczeń gwarantowanych w trybie hospitalizacji i hospitalizacji planowej, realizujący terapię na podstawie karty diagnostyki i leczenia onkologicznego⁵, jest także zobowiązany do zapewnienia wielodyscyplinarnego zespołu terapeutycznego, który ustala plan leczenia onkologicznego.

³ § 7 Rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej z dnia 13 grudnia 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2423 ze zm.)

⁴ § 4a ust.1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz.U. z 2021 r. poz.290)

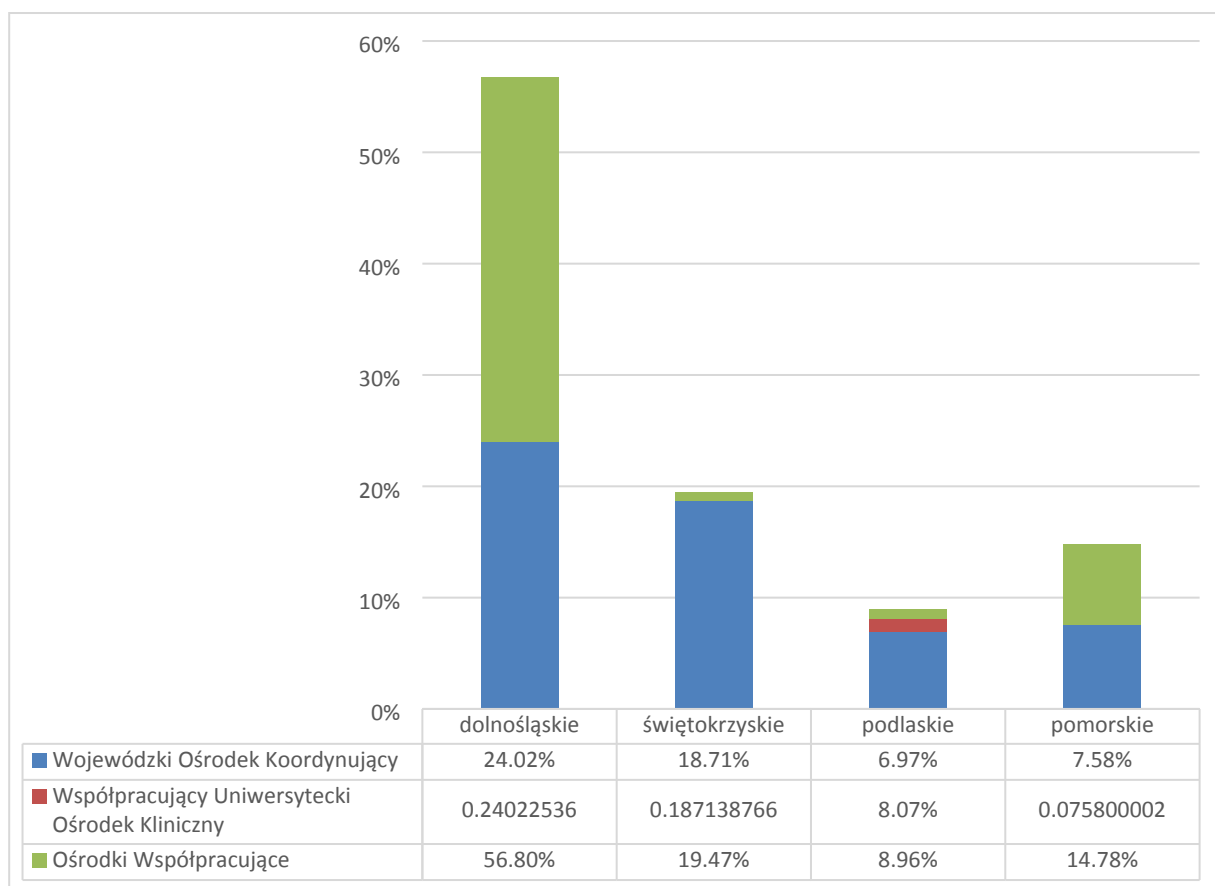
⁵ §32a ustawy z dnia 27sierpnia2004r.o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2020 r., poz. 1398 ze zm.)

- 8) Rozszerzenie podczas realizacji pilotażu sieci onkologicznej m. in. o nowe ośrodki, spowodowało wydłużenie okresu realizacji programu. Ponadto włączenie Wojewódzkich Ośrodków Koordynujących do pilotażu w różnych okresach jego realizacji, wpływa na ocenę opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej, wg mierników wskazanych w rozporządzeniu MZ;
- 9) Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące, będące podmiotami leczniczymi, wyspecjalizowanymi w opiece nad pacjentem onkologicznym, posiadającymi największy potencjał w zakresie personelu medycznego, sprzętu i aparatury oraz infrastruktury, wykazują największą grupę świadczeniobiorców włączonych do programu. Najwięcej pacjentów jest w świętokrzyskim i stanowi 18,71% całkowitej liczby świadczeniobiorców, biorących udział w pilotażu. Natomiast w pozostałych województwach liczba pacjentów włączonych do pilotażu przez ośrodki koordynujące jest znacząco mniejsza i wynosi w pomorskim – 7,58% oraz podlaskim – 6,97%. Wyjątek stanowi województwo dolnośląskie, gdzie udział pacjentów włączonych do pilotażu przez ośrodki współpracujące wynosi ok. 32,78%, a przez Wojewódzki Ośrodek Koordynujący – 24,02%. (rys.2).

Rys.2

Odsetek świadczeniobiorców włączonych do programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej w podziale na Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące oraz Ośrodki Współpracujące, określone w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia, w okresie od 01.02.2019 r. do 30.06.2021 r., opracowany na podstawie liczby zgód pacjentów na udział w pilotażu.

Rys.2

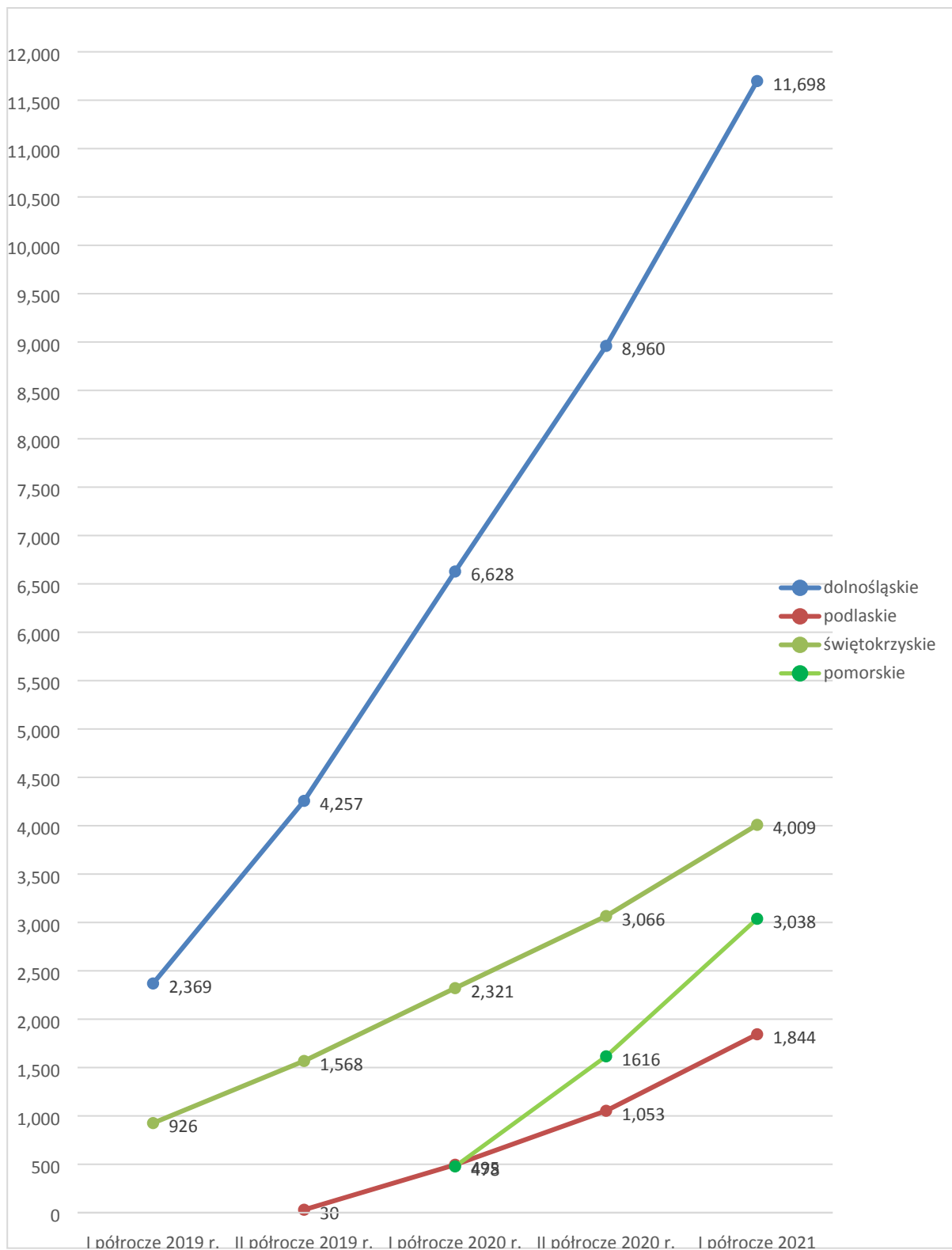
źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 2.07.2021 r.

Na poniższych wykresach zostały przedstawione dane dotyczące liczby pacjentów, włączonych do przedmiotowego pilotażu w podziale na województwa i kody ICD-10:

Rys. 3

Liczba świadczeniobiorców włączonych do programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej, w podziale na województwa w okresie od 01.02.2019 r. do 30.06.2021 r., opracowana na podstawie liczby zgód pacjentów na udział w pilotażu.

Rys.3

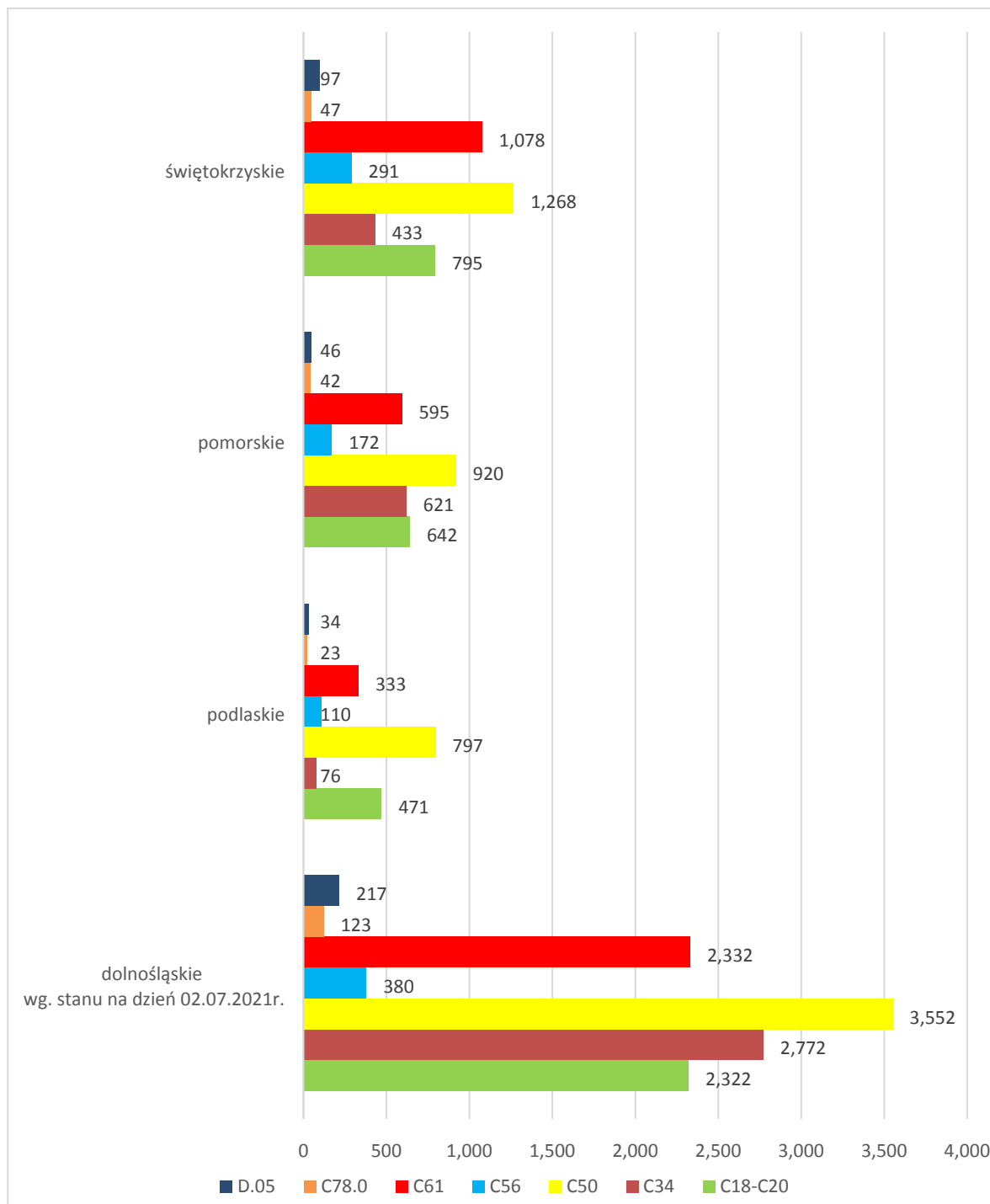

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 2.07.2021 r.

Rys. 4

Liczba pacjentów, biorących udział w programie pilotażowym opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej, w podziale na województwa i kody ICD-10 w okresie od 01.02.2019 r. do 30.06.2021 r., opracowana na podstawie liczby zgód pacjentów na udział w pilotażu.

Rys.4

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 2.07.2021 r.

Najczęściej leczonym nowotworem w programie pilotażowym opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej jest nowotwór piersi (ICD-10 C50) – 6 537 pacjentów, a następnie odpowiednio: nowotwór złośliwy gruczołu krokowego (ICD-10 C.61) – 4 338 pacjentów, nowotwór złośliwy jelita grubego (ICD-10 C.18-C.20) – 4 230 pacjentów, nowotwór złośliwy płuca (ICD-10 C.34) – 3 902 pacjentów, nowotwór złośliwy jajnika (ICD-10 C.56) – 953, rak in situ sutka (ICD-10-D.05) – 394, wtórny nowotwór złośliwy płuc (ICD-10 C78.0) – 235.

10) Z uwagi na brak jednolitych zasad sprawozdawczości w wyliczeniach wartości świadczeń w pilotażu (w szczególności metodyki do wyodrębnienia kwoty zwiększenia z tytułu zastosowania współczynnika korygującego), wartości te są rozbieżne z danymi przekazanymi przez WOK w poszczególnych województwach z danymi, w posiadaniu których jest Fundusz. Powyższe wynika z faktu, że w systemie sprawozdawczym Funduszu gromadzone są dane dotyczące liczby świadczeniobiorców, dla których świadczenia opieki zdrowotnej w ramach przedmiotowego pilotażu zostały zrealizowane/ rozliczone. Natomiast ośrodki realizujące pilotaż przekazują do Funduszu informacje, na podstawie zgód pacjentów na bieżąco włączanych do pilotażu. Na tej podstawie NFZ posiada aktualną informację o pacjentach biorących udział w pilotażu.

11) Centrala Narodowego Funduszu Zdrowia na wniosek Wojewódzkich Ośrodków Koordynujących, biorących udział w pilotażu zaktualizowała wzory dokumentacji opracowywanej w ramach pilotażu, w tym sprawozdania okresowego z działalności sieci, które uwzględnia zmienione wskaźniki i mierniki, o których mowa w §9 i §10 rozporządzenia Ministra Zdrowia⁶. Powyższe dokumenty obowiązują z mocą od 1 lipca 2020 r. Przedmiotowe zmiany zostały przekazane, skonsultowane i zaakceptowane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące.

W wyniku powyższego wprowadzono rozporządzenie MZ zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej z 18 sierpnia 2020 r.⁷ Na jego mocy w szczególności wydłużono czas trwania programu do 31 grudnia 2021 r. oraz wprowadzono możliwość aktualizacji wzorów dokumentacji opracowywanej przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące wspólnie z NFZ w trakcie trwania pilotażu, po uprzednim uzyskaniu zgody Prezesa Funduszu. W związku z powyższym nastąpiła zmiana zasad wyliczenia mierników i wskaźników w trakcie trwania

⁶ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 27 grudnia 2018 r. w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 2423 ze zm.)

⁷ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 18 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1433)

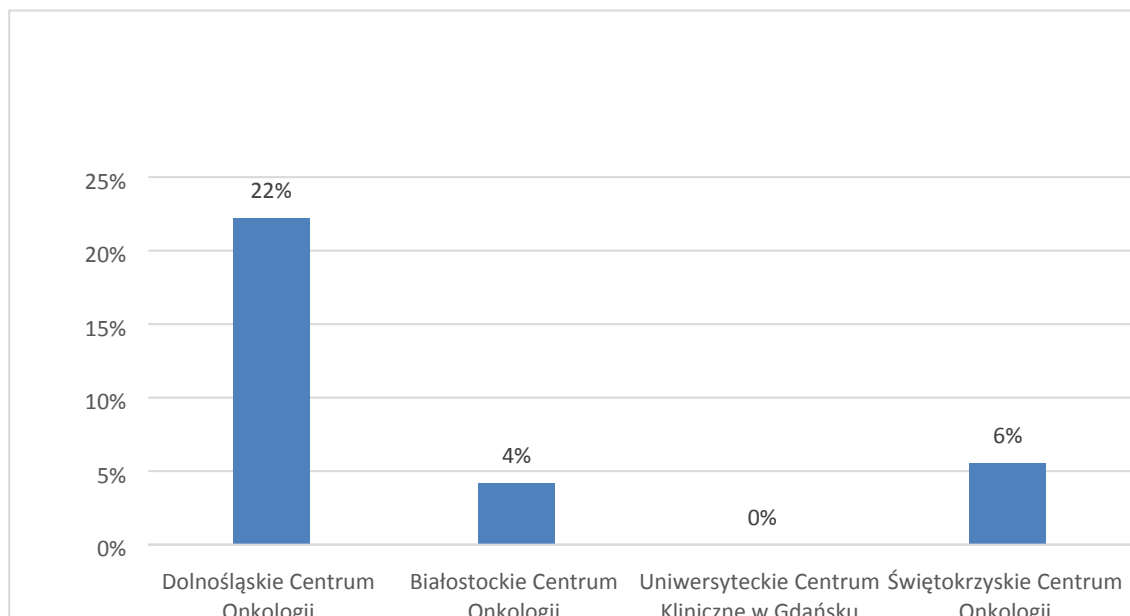
pilotażu, co może wpływać na prawidłowe ich porównanie w czasie oraz ocenę realizacji programu. Wobec powyższego zobowiązano ośrodki biorące udział w pilotażu do zaktualizowania i przeliczenia mierników od początku realizacji pilotażu.

Na poniższych wykresach zostały przedstawione dane, dotyczące wybranych wskaźników realizacji pilotażu przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące, takich jak:

- liczba świadczeniobiorców, objętych pilotażem, u których zakończono leczenie onkologiczne

Odsetek świadczeniobiorców, u których zakończono leczenie onkologiczne w ramach pilotażu w poszczególnych wojewódzkich ośrodkach koordynujących w okresie od 01.02.2019 r. do 30.06.2021 r., z uwzględnieniem terminu przystąpienia do pilotażu Białostockiego Centrum Onkologii - od grudnia 2019 r., oraz Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego w Gdańsku, od kwietnia 2020 r. przedstawia rys. 5. Z porównania danych wynika, że w Uniwersyteckim Centrum Klinicznym żaden pacjent nie ukończył leczenia, natomiast najwięcej terapii zakończono w Dolnośląskim Centrum Onkologii (22%).

Rys.5 liczba świadczeniobiorców, objętych pilotażem, u których zakończono leczenie onkologiczne

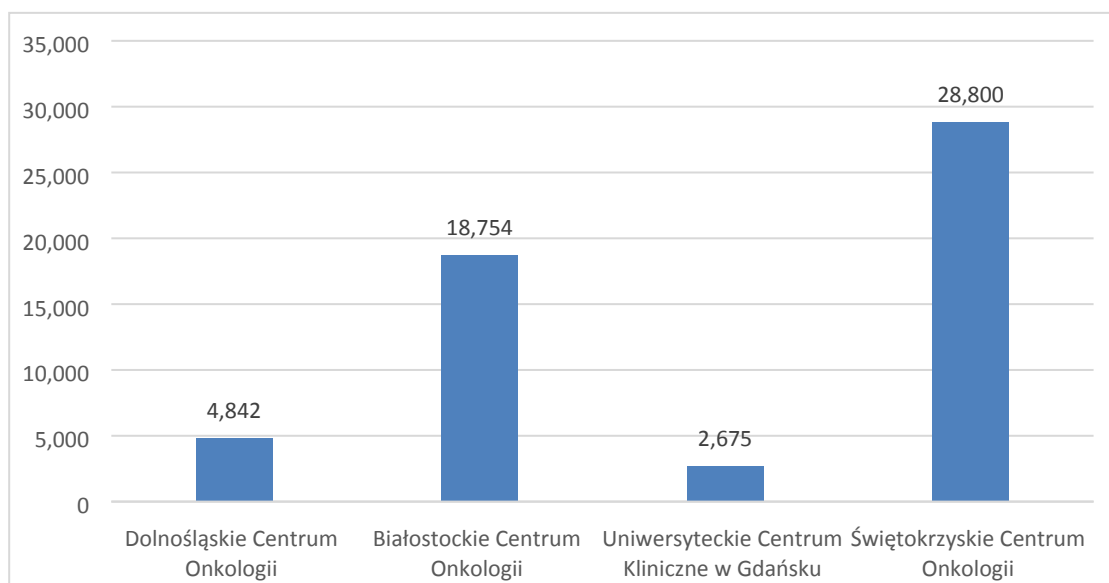

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.07.2021r.

- liczba usług w ramach infolinii onkologicznej w II kwartale 2021 r.

Zgodnie z przedmiotowym rozporządzeniem Ministra Zdrowia, infolinię onkologiczną dla pacjentów biorących udział w pilotażu prowadzi Wojewódzki Ośrodek Koordynujący, działający na terenie danego województwa. Na podstawie analizy danych wynika, że dane są nieporównywalne z uwagi na fakt, że ewidencję usług w ramach infolinii onkologicznej, prowadzono wg niejednolitych zasad. Na podstawie informacji przekazanych z WOK za I półrocze 2021 r. ustalono, że liczba usług infolinii w Świętokrzyskim Centrum Onkologii i Białostockim Centrum Onkologii obejmuje także pacjentów nieobjętych pilotażem, leczonych onkologicznie w ramach świadczeń gwarantowanych. Wobec powyższego brak możliwości wyodrębnienia liczby usług, zrealizowanych dla poszczególnych pacjentów objętych programem. Przedstawia to wykres 6.

Rys. 6 Liczba usług w ramach infolinii onkologicznej w II kwartale 2021 r.

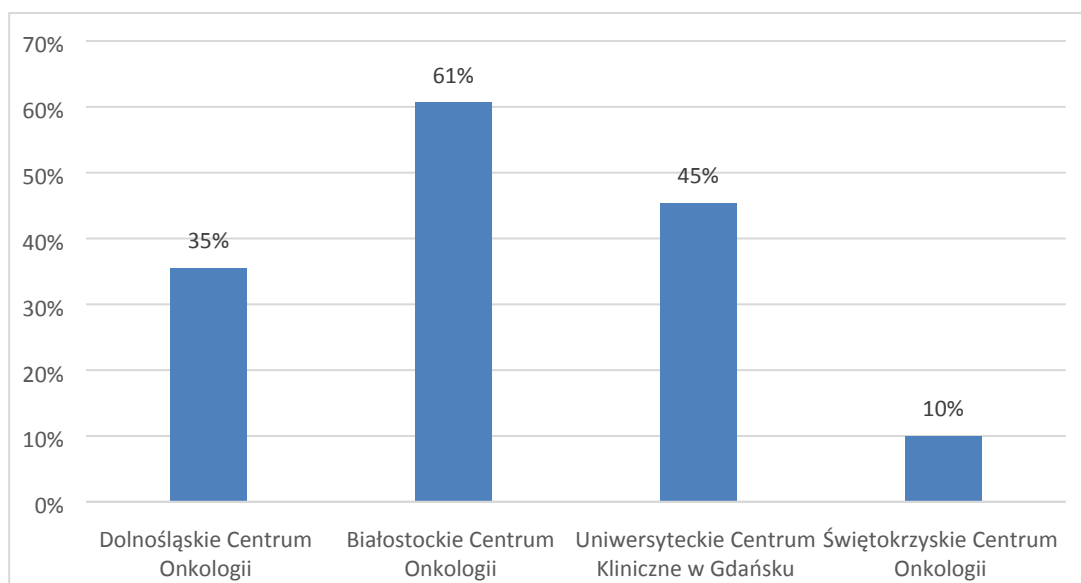

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.07.2021 r.

- ocena satysfakcji świadczeniobiorców ze sprawowanej opieki w oparciu o ankiety, interpretowana jako liczba ankiet satysfakcji, wypełnionych przez pacjentów w WOK.

Odsetek wypełnionych przez pacjentów ankiet, oceny satysfakcji ze sprawowanej opieki w trakcie leczenia, w okresie od 01.02.2019 r. do 30.06.2021 r. przedstawia wykres 7. Wyniki tych ankiet są nieznane dla NFZ.

Rys. 7 ocena satysfakcji świadczeniobiorców ze sprawowanej opieki w oparciu o ankiety

źródło: dane sprawozdawane przez Wojewódzkie Ośrodki Koordynujące (WOK) wg stanu na 31.07.2021 r.

Na podstawie powyższej analizy i oceny danych przekazanych z realizacji pilotażu od lutego 2019 r. do I półrocza 2021 r. wynika, że osiągniętym efektem pilotażu jest:

- sformalizowana współpraca na podstawie zawartych porozumień, pomiędzy placówkami zajmującymi się leczeniem onkologicznym;
- standaryzacja dokumentacji medycznej prowadzonej w pilotażu, poprzez wdrożenie szablonów oraz protokołów, co umożliwi w przyszłości porównanie wyników diagnostyki i leczenia, pomiędzy ośrodkami w pilotażu oraz ujednolici sposób postępowania w opiece nad pacjentem w ramach sieci onkologicznej;
- objęcie pacjenta opieką już na etapie diagnostyki i leczenia przez dedykowanego koordynatora. Zgodnie z rekomendacją w pilotażu opieka koordynatora powinna objąć maksimum 40 pacjentów;
- ujednolicenie standardów oceny i opisu badań histopatologicznych oraz obrazowych. Stosowanie ustandaryzowanych procesów diagnostycznych było kluczowym elementem udziału ośrodków, biorących udział pilotażu;
- wymiana doświadczeń pomiędzy ośrodkami w sieci onkologicznej;

- uruchomienie infolinii onkologicznej dla pacjentów.

Z poważaniem,

Bernard Waśko

z up. p.o. Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

/Dokument podpisano elektronicznie/

Załącznik:

Pliki ze sprawozdaniami okresowymi za I półrocze 2021 r